

Wymagania edukacyjne przedmiot WOS dwujęzyczny rozszerzony
Podręcznik *W centrum uwagi* część 1

Wymagania podstawowe: oceny dopuszczająca i dostateczna

Wymagania ponadpodstawowe: oceny dobra, bardzo dobra, celująca

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Spółeczeństwo						
Życie zbiorowe i jego reguły	<ul style="list-style-type: none"> – socjologia – formy życia społecznego – normy społeczne – instytucje społeczne – anomia – konflikty społeczne – rozwiązywanie konfliktów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zbiorowość, stosunki społeczne, społeczność, społeczeństwo, norma społeczna, instytucja społeczna, konflikt społeczny – przedstawia rodzaje norm społecznych – wymienia przykłady instytucji społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: socjologia, więź społeczna, zależność społeczna, działanie społeczne, para, krąg społeczny, publiczność, wspólnota, wartości, konformizm – charakteryzuje formy życia społecznego – wymienia i opisuje formy zbiorowości 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zbiór społeczny, styczność przestrzenna, styczność społeczna, sankcje, anomia – wymienia i opisuje rodzaje więzi społecznych – charakteryzuje zadania instytucji społecznych – opisuje przyczyny, przejawy i skutki anomii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: socjologia ogólna, socjologia szczegółowa, łączność psychiczna, innowacja, rytualizm, wycofanie, bunt, alienacja – przedstawia wpływ poglądów Augusta Comte’a, Herberta Spencera, Emila Durkheima, Maxa Webera na badania 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia sposoby rozwiązywania konfliktów

		– podaje źródła konfliktów społecznych	– omawia rodzaje norm społecznych – opisuje funkcje norm społecznych – przedstawia przykłady instytucji społecznych – podaje elementy konfliktów społecznych	– omawia sposoby rozwiązywania konfliktów	socjologiczne – charakteryzuje fazy konfliktu społecznego.	
Socjalizacja i kontrola społeczna	– socjalizacja pierwotna i wtórna – modele socjalizacji – czynniki socjalizacji – kontrola społeczna – stygmatyzacja społeczna – resocjalizacja	– wyjaśnia znaczenie terminów: wychowanie, socjalizacja, uspołecznienie – uzasadnia, dlaczego człowiek jest istotą społeczną – tłumaczy, jaki wpływ na człowieka ma kontrola społeczna	– wyjaśnia znaczenie terminów: natura ludzka, socjalizacja pierwotna, socjalizacja wtórna, porządek społeczny, kontrola społeczna, resocjalizacja – charakteryzuje etapy socjalizacji – wymienia czynniki socjalizacji – opisuje formy i środki kontroli społecznej	– wyjaśnia znaczenie terminów: dewiacja, stygmatyzacja – charakteryzuje różne modele socjalizacji – opisuje czynniki socjalizacji – omawia teorię stygmatyzacji społecznej – tłumaczy, na czym polega proces resocjalizacji	– porównuje różne modele socjalizacji – opisuje typy socjalizacji – omawia mechanizmy procesów socjalizacyjnych	– ocenia wpływ czynników socjalizacji na przystosowanie młodych ludzi do funkcjonowania w zbiorowości – ocenia skutki stygmatyzacji społecznej – ocenia skutki resocjalizacji
Grupy społeczne	– podział grup społecznych, – czynniki grupotwórcze – cechy grupy	– wyjaśnia znaczenie terminów: grupa społeczna, interakcja społeczna – wymienia cechy	– wyjaśnia znaczenie terminów: piramida Masłowa, pozycja społeczna, rola społeczna, status	– wyjaśnia znaczenie terminów: kategoria statystyczna, kategoria socjologiczna,	– wyjaśnia wpływ liczebności, interakcji i więzi społecznych, celów, wartości i norm oraz poczucia	– ocenia różne style kierowania grupą

	<p>społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozycja i rola społeczna – status społeczny – grupy odniesienia 	<p>grupy społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcjonowanie małej grupy społecznej 	<p>społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rodzaje grup społecznych – opisuje klasyfikację potrzeb według Abrahama Masłowa 	<p>kategoria społeczna, grupy odniesienia</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia czynniki grupotwórcze – omawia rodzaje ról społecznych i ich wpływ na funkcjonowanie grupy społecznej – opisuje różne style kierowania grupą 	<p>odrębności i wspólnoty na sposób funkcjonowania grupy społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje grupy odniesienia i omawia ich wpływ na społeczne funkcjonowanie jednostki 	
Rodzina	<ul style="list-style-type: none"> – rodzina w ujęciu historycznym i współczesnym – cechy współczesnej rodziny – modele rodziny – nowe formy rodziny – funkcje rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rodzina – wymienia cechy współczesnej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: konkubinat, związek partnerski – omawia cechy współczesnej rodziny – charakteryzuje nowe formy rodziny – opisuje sytuację współczesnej rodziny w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i opisuje charakter i formy rodziny na przestrzeni wieków – charakteryzuje funkcje rodziny i sposoby ich realizacji przez rodziny współczesne – omawia postawy rodzicielskie 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje modele rodziny ze względu na typ małżeństwa, wielkość, podział władzy i miejsce zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje tradycyjny model rodziny ze współczesnym – ocenia różne postawy rodzicielskie – ocenia sytuację współczesnej rodziny w Polsce
Podziały społeczne	<ul style="list-style-type: none"> – zróżnicowanie społeczne – struktura i warstwa społeczna – ruchliwość 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: struktura społeczna, klasa, warstwa – przedstawia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: stratyfikacja społeczna, system klasowy, system warstwowy, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system kastowy, ruchliwość pozioma, ruchliwość pionowa, awans, degradacja 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kooptacja, zasada kumulatywnych korzyści – opisuje i 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia społeczne skutki nierówności społecznych

	społeczna – nierówności społeczne	zróżnicowania społecznego	struktura klasowo-warstwowa, struktura społeczno-zawodowa, ruchliwość społeczna – opisuje różne rodzaje stratyfikacji społecznej – omawia przyczyny, przejawy i skutki nierówności społecznych	– porównuje różne rodzaje stratyfikacji społecznej – omawia procesy społeczne, które mają wpływ na trwałość i stabilność stratyfikacji społecznej – charakteryzuje różne rodzaje struktury społecznej – wymienia przyczyny i rodzaje ruchliwości społecznej	porównuje strukturę społeczeństwa polskiego czasów PRL i współcześnie	
Problemy życia społecznego w Polsce	– wykluczenie społeczne – problem bezrobocia – sytuacja niepełnosprawnych – perspektywy ludzi młodych	– wyjaśnia znaczenie terminu: bezrobocie – charakteryzuje przyczyny i skutki bezrobocia	– wyjaśnia znaczenie terminów: wykluczenie społeczne, polityka społeczna – omawia sposoby zwalczania bezrobocia – charakteryzuje główne problemy społeczne w Polsce i omawia możliwości ich rozwiązania	– charakteryzuje rodzaje bezrobocia – omawia przyczyny i przejawy wykluczenia społecznego – charakteryzuje i ocenia sytuację niepełnosprawnych w Polsce – omawia problemy i ocenia perspektywy ludzi młodych w Polsce	– opisuje następstwa wykluczenia społecznego – omawia instrumenty aktywnej polityki społecznej	– ocenia perspektywy ludzi młodych w Polsce

Zmiana społeczna	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny zmian społecznych – reakcje na zmiany społeczne – typy społeczeństw – społeczeństwo współczesne – formy zmian społecznych: rewolucja i reformy – ruchy społeczne – ruch kobiet – ruch niepodległościowy – ruch praw obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zmiana społeczna, rewolucja, reformy – omawia przyczyny i skutki zmian społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: proces społeczny, rozwój społeczny, regres społeczny, postęp społeczny, ruch społeczny – charakteryzuje społeczeństwo współczesne – omawia istotę i złożoność ruchów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: transformacja ustrojowa, ruch radykalny, ruch reformatorski, ruch emancypacyjny – omawia sposoby i formy zmian społecznych oraz ocenia ich wpływ na jednostkę i społeczeństwo – opisuje reakcje na zmiany społeczne – wymienia i charakteryzuje typy społeczeństw 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dyfuzja, feminizm, ruch niepodległościowy non-violence, ruch praw obywatelskich – charakteryzuje ruchy społeczne na przykładzie ruchu kobiet, ruchu niepodległościowego i ruchu praw obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia ruchy społeczne na przykładzie ruchu kobiet, ruchu niepodległościowego i ruchu praw obywatelskich
Naród i mniejszość i narodowe	<ul style="list-style-type: none"> – czynniki narodotwórcze – koncepcje narodu – tożsamość narodowa – postawy wobec ojczyzny i 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: naród, symbole narodowe, patriotyzm – wymienia czynniki narodotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: świadomość narodowa, kosmopolityzm, rasizm, antysemityzm, nacjonalizm, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: tożsamość narodowa, asymilacja, ksenofobia, szowinizm, wielokulturowość 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rekulturacja – przedstawia poglądy Johanna G. Herdera i Romana Dmowskiego na genezę państwa 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy wobec ojczyzny i narodu – ocenia negatywne postawy związane z postrzeganiem narodu

	<p>narodu</p> <ul style="list-style-type: none"> – szowinizm – rasizm – antysemityzm – mniejszości narodowe i etniczne w Polsce – sytuacja prawna mniejszości etnicznych i narodowych 		<p>mniejszość narodowa, mniejszość etniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje czynniki narodotwórcze – opisuje postawy wobec ojczyzny i narodu – przedstawia mniejszości narodowe i etniczne w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje koncepcję etniczno-kulturową i polityczną tworzenia się narodu – przedstawia negatywne postawy związane z postrzeganiem narodu – charakteryzuje sytuację prawną mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny, przejawy i skutki zanikania tożsamości narodowej 	
<p>Procesy narodowościowe i społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – integracja narodów w świecie zachodnim – charakterystyka konfliktów między narodami – konflikty na świecie – polityka państw wobec imigrantów – integracja kulturowa i 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: integracja – omawia przyczyny i przejawy konfliktów między narodami 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: migracja, imigrant – omawia przyczyny i przejawy integracji w świecie zachodnim – charakteryzuje politykę państw wobec imigrantów – przedstawia przeszkody w procesie integracji imigrantów w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: integracja kulturowa, repatriant, uchodźca – omawia konflikty etniczne na przykładzie Hiszpanii i byłej Jugosławii – charakteryzuje problem imigrantów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wybrane unie regionalne świata – wymienia przykłady ważniejszych konfliktów, wojen i aktów terrorystycznych na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę państw wobec imigrantów – ocenia problem imigrantów w Polsce

	polityka integracji – imigranci w Polsce					
--	--	--	--	--	--	--

Język angielski jest elementem wprowadzanym na lekcji dodatkowo, a główne treści programowe są w języku polskim. Jednakże wszystkie najważniejsze terminy i definicje są podawane również w języku angielskim. Dodatkowo na lekcji język angielski pojawia się w takich formach jak: podsumowanie lekcji, powtórzenie poprzedniej lekcji, tekst źródłowy w języku angielskim, debata, projekt. Nauczyciel stara się, aby uczeń miał możliwość wcześniejszego przygotowania się do wypowiedzi w języku angielskim.

W przypadku wymagań podstawowych uczeń zna podstawowe pojęcia w języku angielskim

W przypadku wymagań ponadpodstawowych uczeń zna podstawowe pojęcia w języku angielskim i potrafi omówić podstawowe kwestie w języku angielskim, uczestniczyć w dyskusji, argumentować swoją wypowiedź i polemizować z pozostałymi uczestnikami dyskusji w języku angielskim.